

Národní pedagogický institut
České republiky

Rozumová výchova, Díl II

Ukázkový ŠVP dle RVP ZŠS

2026

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Rozumová výchova
Využité vzdělávací obory	Rozumová výchova
Klíčové kompetence (KK)	— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Informace o pojetí předmětu	Cílem vyučovacího předmětu Rozumová výchova je rozvoj rozumových schopností žáků. Důraz je kladen na nácvik manipulace, postupné zpřesňování, koordinaci a automatizaci pohybů. Předmět se zaměřuje na podporu kognitivních funkcí, které žákům napomáhají k lepší orientaci v různých životních situacích. Vzdělávací obsah směřuje k rozvoji smyslového vnímání, pozornosti, paměti, myšlení a řeči. Nedílnou součástí je rozvíjení schopností třídění, porovnávání a přiřazování, dále orientace v čase a prostoru a chápání základních souvislostí. Žáci jsou systematicky vedeni k praktickému využívání získaných dovedností v běžném životě. Výuka probíhá v klidném, strukturovaném a podnětném prostředí s důrazem na názornost, systematickosti, opakování a individuální přístup. Využívány jsou zejména praktické činnosti, manipulace s konkrétními předměty, situační učení a nácvik dovedností v reálných i modelových situacích. Důležitou roli hraje motivace žáků, pozitivní posilování a respektování individuálního tempa učení. Vzdělávání v tomto předmětu podporuje rozvoj samostatnosti a orientace v běžných životních situacích a přispívá ke zvyšování kvality života žáků. Získané dovednosti tvoří základ pro další vzdělávání i pro co nejvyšší možnou míru zapojení do společnosti. Vyučovací předmět je realizován od 1. do 10. ročníku. Školní očekávané výsledky učení jsou formulované pouze pro 3., 6. a 10. ročník. Toto pojetí umožňuje delší časový rámec pro jejich naplňování a zároveň respektuje individuální tempo učení žáků.
Informace o obsahu předmětu	Vzdělávací obsah vychází z RVP ZŠS ze vzdělávacího oboru Rozumová výchova v Dílu II. Vzdělávací obor je členěn do tří tematických okruhů: Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti a Rozvíjení grafických schopností. Školní očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.
Časová dotace	1. stupeň: 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 2. stupeň: 5 + 5 + 5 + 5
Organizace výuky předmětu	Výuka je realizována především individuální formou ve vyučovacích blocích odpovídajících speciálním vzdělávacím potřebám žáků. Probíhá v kmenové třídě i v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (např. v šatně, jídelně nebo koupelně). Součástí výuky jsou také návštěvy divadelních představení, výstav, muzeí a galerií s danou tematikou.
Podmínky pro výuku předmětu	Výuka probíhá v dostatečně podnětném prostředí vybaveném vhodnými didaktickými pomůckami umožňujícími úchop a manipulaci. Využívány jsou pomůcky různých velikostí, tvarů, barev a materiálů, včetně přírodnin a smyslových hraček. Součástí výuky jsou také předměty

	z běžného života, se kterými se žáci setkávají a které využívají při nácviku praktických dovedností, zejména v oblasti základní hygieny a sebeobsluhy. Nedílnou součástí jsou rovněž modelové i reálné situace vycházející z každodenního života, v nichž se žáci učí přiměřeně reagovat (např. v prostředcích MHD, u lékaře, na poště či v obchodě).
--	--

Vzdělávací strategie

Vyučovací předmět		Rozumová výchova
Využité vzdělávací obory		Rozumová výchova
Klíčové kompetence (KK)		— k učení — komunikační — osobnostní a sociální — k občanství a udržitelnosti — pracovní — k řešení problémů — kulturní — digitální
Klíčové kompetence rozvíjíme zejména s využitím těchto vzdělávacích strategií:		
KUB	Klíčová kompetence k učení	• Vedeme žáky k porozumění jednoduchým pojmům a pokynům v běžných situacích; • využíváme názorné předměty a grafické symboly umožňující uchopení a jednoduchou manipulaci; • poskytujeme žákům dostatečný prostor pro zkoumání, objevování a poznávání předmětů a jevů všemi smysly; • podporujeme žáky v hledání a uplatňování vlastních řešení; • zadáváním jednoduchých činností posilujeme u žáků pocit úspěšnosti; • vedeme žáky k samostatnosti při plnění úkolů; • pobízíme žáky k napodobování jednoduchých pohybů a činností; • propojujeme učení s rytmizací a pohybem; • procvičené aktivity opakujeme v různých prostředích.
KKB	Klíčová kompetence komunikační	• Vedeme žáky ke srozumitelnému vyjadřování ústní formou, popř. jinou alternativní formou komunikace; • procvičujeme přiměřenou reakci na oslovení jménem a schopnost se představit; • vedeme žáky ke komunikaci se známými a blízkými osobami, k oslovování, pozdravu, vyjádření požadavku a reakci na požadavek; • povzbuzujeme žáky k vyjadřování pocitů, postojů, souhlasu a nesouhlasu; • motivujeme žáky pozitivním hodnocením k posilování sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a k dodržování základních pravidel společenského chování; • kultivujeme projev žáků a jejich dorozumívání v běžných společenských situacích.
KSB	Klíčová kompetence osobnostní a sociální	• Podporujeme pozitivní vztah k mateřskému jazyku; • upevňujeme tolerantní jednání a chování; • vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci při plnění úkolů; • zapojujeme žáky do kulturního dění školy; • upevňujeme správné reakce a chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých; • vedeme žáky k rozlišování základních rozdílů mezi chlapcem a dívkou, mužem a ženou.
KBB	Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	• Vedeme žáky k přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování a jednání; • učíme žáky respektovat dohodnutá pravidla a práva druhých; • prostřednictvím prožitku a zkušenosti vedeme žáky k ohleduplnému a citlivému chování k živým bytostem a přírodě;

		• motivujeme žáky k napodobování činností prospěšných pro společenství, jehož jsou součástí; • vedeme žáky k zapojování do školních i mimoškolních aktivit a ke sdílení jejich úspěchů.
KPB	Klíčová kompetence pracovní	• Učíme žáky účelně používat předměty a správně s nimi manipulovat; • vedeme žáky ke zvládnutí základní sebeobsluhy a osobní hygieny; činnosti pravidelně a často opakujeme a směřujeme k vytváření návyků; • zapojujeme žáky do jednoduchých pracovních činností z běžného života (např. pomoc při nakupování, příprava pokrmů, práce na zahradě, jednoduché domácí práce); • podporujeme samostatnost žáků v maximální možné míře; pokud žák činnosti zvládá, zajišťujeme pouze potřebný dohled.
KRB	Klíčová kompetence k řešení problémů	• Vedeme žáky k vyjádření osobního problému jim dostupnými komunikačními prostředky; • rozvíjíme schopnost požádat o pomoc verbální i neverbální formou; • učíme žáky rozpoznat problémovou situaci a hledat jednoduchá řešení na základě předchozí zkušenosti; • povzbuzujeme žáky při překonávání překážek a nezdarů; • učíme žáky zvládat nečekané situace a reagovat na změny.
KLB	Klíčová kompetence kulturní	• Motivujeme žáky ke sdílení vlastních prožitků prostřednictvím výtvarných aktivit, hudební a pohybové improvizace; • vedeme žáky k vnímání, prožívání a porozumění kulturnímu prostředí v jejich bezprostředním okolí; • podporujeme sociální začleňování žáků a prožívání zvyků a tradic v nejbližším okolí; • využíváme augmentativní a alternativní formy komunikace a sebevyjádření (např. prostřednictvím obrázků, předmětů, piktogramů); • vedeme žáky k osvojování základních pravidel společenského chování a k respektování odlišností mezi lidmi; • rozvíjíme estetické cítění a schopnost vnímat krásu v přírodě i lidských výtvorech; • vytváříme prostředí podporující klid a psychickou pohodu.
KDB	Klíčová kompetence digitální	• Podporujeme žáky ve využívání digitálních nástrojů k vyjádření jejich potřeb (např. aplikace pro augmentativní a alternativní komunikaci); • umožňujeme žákům využívat jednoduché digitální zdroje k poznávání barev, tvarů, zvířat, časových pojmů a k prohlížení fotografií a videozáznamů; • vedeme žáky k bezpečnému zacházení s digitální technikou a k vnímání rozdílů mezi reálným a digitálním světem.

Obsah předmětu

3. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 10. ročník		Školní OVU pro 3. ročník	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠ				
CKB-ROZ-001-210-001	Poznávat nebo ukazovat části svého těla.	Vnímat části svého těla a reagovat na dotek a oslovení jménem.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	CZB-TEV-001-210-003 Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.	• vnímání vlastní osoby, reakce na jméno, oslovení a zavolání • iniciální dotek jako rituál pozdravu • vnímání částí těla, reakce na dotek, somatické stimulace (např. vibrace, masáž, polohování, kontaktní dýchání, proudění vzduchu) • budování tělesného schématu pomocí hry na tělo
CKB-ROZ-001-210-002	Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.	Rozpoznat členy své rodiny.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.	CSB-SMY-002-210-002 Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.	• vnímání vlastní identity a sociálních vazeb v rámci rodiny • vnímání členů rodiny, reakce na dotek, hlas nebo vizuální podnět člena rodiny (např. úsměvem, uvolněním svalového tonu, cíleným pohledem)
CKB-ROZ-001-210-003	Poznat své spolužáky a učitele.	Vnímat své spolužáky a učitele.	KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	CSB-SMY-001-210-002 Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.	• vnímání sociálního začlenění v prostředí třídy a školy • reakce na oslovení, dotek, hlas nebo vizuální podnět ze strany spolužáka nebo učitele (např. změnou dechu, výrazem tváře, očním kontaktem)
CKB-ROZ-001-210-004	Vnímat různé podněty a reagovat na ně.	Reagovat na známé podněty a situace.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.	CSB-SMY-002-210-001 Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.	• vnímání smyslových podnětů a reakce na ně (např. smyslová stimulace ve snoezelenu) • vnímání taktilních a somatických podnětů a reakce na ně (např. masáž, míčkování, kartáčování) • vnímání vestibulárních podnětů a reakce na ně (např. naklánění do stran, houpání, otáčení v kolotoči, válení sudů) • vnímání vibračních podnětů a reakce na ně (např. rezonanční kolébka, vibrační hračky a polštáře, hudební nástroje)
CKB-ROZ-001-210-005	Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.	Vnímat prostor v nejbližším okolí.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	CSB-SMY-004-210-004 Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	• vnímání odlišnosti prostředí a činností, vnímání změn • vnímání prostředí třídy a školy • vnímání přírody a přírodních jevů, pobyt v přírodě

CKB-ROZ-001-210-006	Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	Účastnit se základních hygienických a sebeobslužných činností.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CPB-PRC-001-210-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• nácvik spolupráce při základních sebeobslužných a hygienických činnostech • spolupráce při oblékání a svlékání, obouvání a zouvání • rozvíjení stravovacích návyků, spolupráce při jídle
CKB-ROZ-001-210-007	Poznat a používat předměty denní potřeby.	Seznamovat se s předměty denní potřeby a s jejich použitím.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CSB-SMY-001-210-006 Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.	• poznávání předmětů denní potřeby spojené s manipulací • koordinace oko–ruka • napodobování účelné manipulace s předměty denní potřeby • uklízení předmětů denní potřeby na své místo
CKB-ROZ-001-210-008	Dát najevo své pocity.	Vnímat pocit bezpečí a jistoty.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	CZB-TEV-001-210-010 Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.	• vnímání klidného a přátelského prostředí • vnímání pocitu bezpečí a jistoty, budování sebedůvěry • nácvik jednoduchých rituálů (např. formou ranního kruhu) • zvládání separační úzkosti
CKB-ROZ-001-210-009	Upozornit na své zdravotní obtíže.	Vnímat svůj zdravotní stav, vlastní spokojenost a fyzickou pohodu.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	CKB-REC-001-210-006 Sdílet svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.	• vnímání spokojenosti a fyzické pohody, uvolňování napětí a stresu • senzorické zklidnění, naplňování potřeby odpočinku • pobyt na čerstvém vzduchu, kontakt s přírodou
CKB-ROZ-002-210-001	Soustředit se na určitou činnost.	Pasivně se účastnit jednoduché činnosti.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	UKB-HUV-001-210-003 Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.	• přijímání podnětů pro zapojení se do jednoduché činnosti • pozorování jednoduché činnosti, vnímání atmosféry a nastavených pravidel • paralelní hra
CKB-ROZ-002-210-002	Přirazovat předměty na základě daných kritérií.	Vnímat předměty na základě jejich vlastností.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.	CSB-SMY-001-210-001 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. UKB-VYV-002-210-001 Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.	• vnímání předmětů a jejich základních vlastností (velikost, barva, tvar) • vnímání různých povrchů předmětů • vnímání předmětů všemi smysly (např. snoezelen, hmatové pytlíky, sluchové krabičky, zvukové nástroje a hračky, světelné panely a kostky, optická vlákna) • poznávání základní funkce předmětů

CKB-ROZ-003-210-001	Uchopit a podržet podaný předmět.	Uchopit volně ležící předmět.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CPB-PRC-003-210-001 Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami. CSB-SMY-001-210-001 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.	• rozvíjení jemné motoriky a koordinace oka a ruky • rozvíjení dlaňového/prstového úchopu – manipulace s předměty • uvolňovací cviky paže a ruky, masáž dlaní a prstů se zaměřením na úchop • předávání předmětu z ruky do ruky
CKB-ROZ-003-210-002	Provádět uvolňovací cvičení.	Pasivně se účastnit uvolňovacích cvičení.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	CZB-TEV-001-210-012 Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.	• pasivní pozorování uvolňovacích cvičení, vnímání rytmu a jednoduchých říkadel • masáže a míčkování pro uvolnění napětí v pažích, loktech, zápěstích, dlaních a prstech)
CKB-ROZ-003-210-003	Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.	S pomocí uchopit tužku a manipulovat s ní.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CSB-SMY-001-210-001 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.	• seznámení se s psacím náčiním a jeho použitím – nácvik správného úchopu • čmárání prstem do písku, krupice, spontánní čmárání

6. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 10. ročník		Školní OVU pro 6. ročník	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠS				
CKB-ROZ-001-210-001	Poznávat nebo ukazovat části svého těla.	Ukázat části svého těla podle vzoru.	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	CZB-TEV-001-210-014 Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.	• ukazování základních částí těla podle vzoru • ukazování částí hlavy a obličeje podle vzoru • ukazování dalších částí těla (končetiny, ramena, záda, břicho) podle vzoru • ukazování prstů podle vzoru • přiřazování částí oděvu k jednotlivým částem těla (co se na kterou část těla obléká)
CKB-ROZ-001-210-002	Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.	Poznat členy své rodiny a aktivně na ně reagovat.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.	CSB-SMY-002-210-002 Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí. CKB-REC-001-210-001 Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.	• rozlišování členů rodiny od cizích osob • formování vztahů a spolupráce se členy rodiny při společných aktivitách (např. herní odpoledne na zahradě, besídky, jarní dílničky) • orientace v základních pojmech souvisejících s rodinou s využitím vizuální podpory (např. máma, táta, rodiče, děti, sourozenec, bratr, sestra)
CKB-ROZ-001-210-003	Poznat své spolužáky a učitele.	Aktivně reagovat na spolužáky a učitele.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.	CZB-TEV-001-210-006 Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	• navazování kontaktu se spolužáky a učiteli, spolupráce při hrách, budování pocitu sounáležitosti • dodržování společných pravidel, schopnosti přizpůsobit se celku • vnímání a respektování potřeb druhých
CKB-ROZ-001-210-004	Vnímat různé podněty a reagovat na ně.	Aktivně vyhledávat různé podněty a reagovat na ně.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.	CSB-SMY-004-210-004 Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.	• poznávání osob, jednoduchých předmětů, ovoce, zeleniny, dopravních prostředků, přírodnin a zvířat na obrázcích, modelech i ve skutečnosti • poznávání reálných školních pomůcek a jejich znázornění na obrázku • poznávání činností a jejich následné přiřazování k vizuálním symbolům (např. obrázků, piktogramů) • výměna známého předmětu za obrázek nebo symbol • reakce na jednoduché pokyny a výzvy („dej“, „ukaž“) • využívání obrázků nebo piktogramů jako komunikačního prostředku (AAK, VOKS)
CKB-ROZ-001-210-005	Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.	Vnímat prostor a časové souvislosti v nejbližším okolí.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	CSB-SMY-004-210-001 Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.	• orientace ve třídě a v budově školy • poznávání nejbližšího okolí školy (např. zastávka MHD, obchod, pošta, knihovna) • pochopení posloupnosti činností v denním režimu (např. příchod do školy, vyučování, svačina, pobyt venku, oběd, odpočinek)

CKB-ROZ-001-210-006	Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	Napodobovat základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CPB-PRC-001-210-002 Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.	• nácvik samostatnosti při základních sebeobslužných a hygienických činnostech • nácvik samostatnosti při oblékání a svlékání, obouvání a zouvání • uklízení hygienických potřeb a oblečení na své místo
CKB-ROZ-001-210-007	Poznat a používat předměty denní potřeby.	Rozlišovat a používat předměty denní potřeby.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CPB-CPB-001-210-004 Rozpoznat základní denní činnosti.	• poznávání a pojmenování předmětů denní potřeby a jejich použití • manipulace s předměty denní potřeby podle vzoru nebo podle pokynů • přiřazování předmětů denní potřeby k obrázkům a naopak • seznámení s použitím náplasti nebo obvazu při drobném poranění • rozpoznání předmětů s ohledem na bezpečnost, pochopení rizik (např. ostré nože, sirky, elektrické spotřebiče)
CKB-ROZ-001-210-008	Dát najevo své pocity.	Uvědomovat si svoje pocity.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.	CPB-CPB-001-210-003 Dokázat přijmout pomoc.	• uvědomování si vlastních pocitů • vyjadřování pocitů a emocí prostřednictvím obrázků (např. obrázky emocí, emoční pexeso) • zvládání a překonávání obav z neznámých nebo nečekaných podnětů • zklidnění a zmírňování projevů sebepoškozování • vědomé odpočívání a relaxačních technik
CKB-ROZ-001-210-009	Upozornit na své zdravotní obtíže.	Rozpoznat fyzickou nepohodu a zdravotní obtíže.	KRB-KRP-000-210-001 Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.	CKB-REC-001-210-006 Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.	• rozpoznávání a pojmenovávání aktuálních potíží • rozpoznávání a pojmenovávání zdravotních obtíží prostřednictvím obrázků nebo námětových her (např. „hra na doktora“)
CKB-ROZ-002-210-001	Soustředit se na určitou činnost.	Soustředit pozornost na jednoduchou činnost.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	CPB-PRC-005-210-002 Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.	• rozvíjení schopnosti soustředění pozornosti na jednoduchou činnost • koordinace oko–ruka (např. „podej pastelku“) • napodobování a podílení se na jednoduchých činnostech (např. úklid hraček) • prohlížení obrázků a obrázkových knih s pasivním porozuměním (např. „ukaz, kde je míč“) • soustředění pozornosti na krátké vyprávění, poslech hudby, sledování televize a videa • návštěva divadelního představení, muzea, exkurze

CKB-ROZ-002-210-002	Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.	Rozpoznávat předměty na základě jejich vlastností.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.	CSB-SMY-001-210-005 Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti. CSB-SMY-003-210-001 Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.	• rozpoznávání předmětů na základě jejich základních vlastností (velikost, barva, tvar) • řazení předmětů nebo obrázků podle vzoru, zleva doprava • ukazování obrázků na řádku • poznávání grafické podoby svého jména
CKB-ROZ-003-210-001	Uchopit a podržet podaný předmět.	Uchopit podaný předmět.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CZB-TEV-001-210-011 Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.	• uchopení a udržení podaného předmětu • přemísťování předmětu z jednoho místa na druhé
CKB-ROZ-003-210-002	Provádět uvolňovací cvičení.	Napodobovat uvolňovací cvičení.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	CSB-SMY-001-210-001 Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi. CSB-SMY-001-210-004 Napodobit předvedené pohyby.	• cvičení ruky a prstů se zaměřením na střídání napětí a uvolnění • napodobování uvolňovacích cvičení podle vzoru (paže, loket, zápěstí, dlaně, prsty) s využitím říkadel • manipulační činnosti s drobnými předměty
CKB-ROZ-003-210-003	Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.	S pomocí uchopit štětec a manipulovat s ním.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CSB-SMY-001-210-004 Napodobit předvedené pohyby.	• fixace úchopu tužky, štětce nebo jiného psacího náčiní • jednoduchá grafomotorická cvičení, čmárání, vybarvování

10. ročník

OVU vzdělávacích oborů – 10. ročník		Školní OVU pro 10. ročník	Vazby na související OVU KK	Vazby na související OVU dalších vzdělávacích oborů	Učivo k dosažení OVU
Kód	Popis OVU z RVP ZŠS				
CKB-ROZ-001-210-001	Poznávat nebo ukazovat části svého těla.	Poznat nebo ukázat části svého těla.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.	CZB-TEV-001-210-014 Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.	• pojmenování základních částí těla • pojmenování částí hlavy a obličeje • pojmenování dalších částí postavy (končetiny, ramena, záda, břicho) • pojmenování prstů • identifikace pohlaví a rozlišování pojmů chlapec–děvče, pán–paní • třídění oblečení podle pohlaví • poznávání vizuální podoby svého jména
CKB-ROZ-001-210-002	Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.	Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.	KKB-VYJ-000-210-001 Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.	CSB-SMY-001-210-002 Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.	• poznávání členů rodiny v reálném životě i podle fotografie • orientace v pojmech širší rodiny s vizuální podporou (např. prarodiče, babička, děda, teta, strýc) • porozumění rolím jednotlivých členů rodiny, jejich činností a významu rodiny
CKB-ROZ-001-210-003	Poznat své spolužáky a učitele.	Poznat své spolužáky a učitele.	KSB-BUD-000-210-001 Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.	CZB-TEV-001-210-006 Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.	• pojmenovávání ostatních žáků a učitelů • pochopení pojmů já, ty, můj, tvůj, mně, tobě • oslovování a komunikace se známými osobami
CKB-ROZ-001-210-004	Vnímat různé podněty a reagovat na ně.	Vnímat různé podněty a reagovat na ně.	KKB-POR-000-210-001 Reagovat na jednoduché pokyny.	CSB-SMY-004-210-001 Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.	• poznávání přírody a přírodních jevů, pobyt v přírodě • účast na školních aktivitách (např. sportovní a výtvarné soutěže) • účast na kulturních akcích školy (např. vernisáže, besídky) • podílení se na třídění odpadů • podpora interakce při změně a adaptace na novou situaci • péče o pokojové rostliny, jejich zalévání

CKB-ROZ-001-210-005	Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.	Vnímat prostorové a časové souvislosti v nejbližším okolí a samostatně se v něm orientovat.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.	CZB-TEV-001-210-013 Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.	• prostorová a směrová orientace v pojmech na, ve, do, pod, za, před, uprostřed, první, poslední, vedle, mezi se zaměřením na praktické činnosti a situace • procvičování základních časových vztahů (např. teď, předtím, potom, dnes, včera, zítra) se zaměřením na praktické činnosti a situace • rozpoznávání části dne s podporou symbolů nebo obrázků (např. ráno, poledne, odpoledne, večer) • sledování a prožívání změn v přírodě s ohledem na roční období
CKB-ROZ-001-210-006	Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CPB-PRC-001-210-001 Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.	• samostatné oblékání • nácvik zapínání knoflíku a zipu • nácvik sebeobsluhy při jídle, včetně čistého stolování a prostírání stolu • udržování pořádku a čistoty na pracovním místě a ve třídě • chování podporující péči o vlastní zdraví
CKB-ROZ-001-210-007	Poznat a používat předměty denní potřeby.	Poznat a účelně používat předměty denní potřeby.	KBB-KOE-000-210-001 Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.	CPB-PRC-007-210-002 Mít osvojené klíčové pracovní návyky.	• třídění předmětů denní potřeby podle kategorií (např. hygiena, stolování, úklid) • účelné používání předmětů denní potřeby • účelné použití úklidových pomůcek • šetrné zacházení s pomůckami a předměty denní potřeby
CKB-ROZ-001-210-008	Dát najevo své pocity.	Uvědomovat si a sdílet svoje pocity.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci. KLB-KKK-000-210-001 Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.	CPB-CPB-001-210-001 Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.	• porozumění základním pojmům ano, ne, chci, nechci, smím, nesmím • projevování empatie vůči ostatním, včetně všímání si druhých • sdílení vlastních pocitů a zážitků verbální nebo neverbální formou (např. podílení se na tvorbě portfolia)
CKB-ROZ-001-210-009	Upozornit na své zdravotní obtíže.	Upozornit na fyzickou nepohodu a zdravotní obtíže.	KSB-KOS-000-210-001 Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.	CKB-REC-001-210-006 Sdílet svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.	• vyjádření pocitů a tělesných stavů pomocí pojmů hlad, žízeň, teplo, zima, bolest, únava • nácvik dovednosti, jak požádat o pomoc při fyzickém nepohodlí (např. prostřednictvím námětových her či modelových situací)

CKB-ROZ-002-210-001	Soustředit se na určitou činnost.	Soustředit pozornost na jednoduchou činnost a aktivně se jí účastnit.	KUB-KKG-000-210-001 Osvojovat a udržovat si stereotypy učení. KDB-KDI-000-210-001 Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opaku jících se situacích.	CPB-PRC-004-210-001 Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.	• nácvik samostatného zvládnutí jednoduchých a známých činností, rozvíjení schopnosti soustředění pozornosti • rozvíjení vytrvalosti a vedení k dokončení jednoduché činnosti • návštěva knihovny, prohlížení dětské literatury a časopisů, popisování obrázků
CKB-ROZ-002-210-002	Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.	Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.	KPB-KPD-000-210-001 Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.	CSB-SMY-001-210-006 Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty. CSB-SMY-004-210-002 Rozlišovat nahoře–dole, před–za, vedle.	• třídění a kategorizace předmětů nebo obrázků podle druhu, velikosti, barvy, tvaru, materiálu, funkce nebo počtu • vyhledávání a verbální nebo neverbální pojmenovávání předmětu podle instrukcí • vyhledávání stejných obrázků v řadě • vyhledávání a rozpoznávání známých písmen • čtení jednoduchých slov globální metodou s podporou obrázků
CKB-ROZ-003-210-001	Uchopit a podržet podaný předmět.	Uchopit a podržet podaný předmět.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CPB-PRC-004-210-001 Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami. CSB-SMY-004-210-003 Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.	• uchopení a vědomé podání předmětu • podávání předmětů v kruhu s navázáním zrakového kontaktu při odeírání i podávání (např. podávání míčku při ranním kruhu, podávání kostky u deskových her)
CKB-ROZ-003-210-002	Provádět uvolňovací cvičení.	Provádět uvolňovací cvičení.	KSB-KOD-000-210-001 Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.	CZB-TEV-001-210-011 Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.	• cvičení hrubé a jemné motoriky s využitím říkadel • hry s prsty podle vzoru – HANDLE aktivity
CKB-ROZ-003-210-003	Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.	Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.	KPB-KPP-000-210-001 Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.	CSB-SMY-001-210-004 Napodobit předvedené pohyby.	• snaha o správný úchop tužky, štětce a jiného psacího náčiní • správné sezení – hygiena psaní • kreslení rovné čáry spojující dva prvky • kreslení uzavřeného kruhového tahu kolem jednoho prvku

Národní pedagogický
institut České republiky
Praha, březen 2026
www.npi.cz